

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Malderi Episcopi Antverpiensis S. Th. quondam Louanij Professoris Tractatus De Sigillo Confessionis Sacramentalis

Malderen, Jan van

Antverpiæ

Capvt IV. An possit Confessarius de consensu confitentis reuelare
Confessionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41093

Quæres, Quid si sub pœna excommunicationis præceptum sit ab Episcopo, vt si quis sciuerit auctore criminis alicuius, eum prodat, & Sacerdos ex Confessione sciuit Titium fecisse? Respondeo: Nullo modo potest eum prodere, ne quidem secretò reuelando Episcopo: quod valdè inconsideratè quosdam dixisse, meminit Glossa in c. Sacerdos, de Pœnitentia dist. 6.

CAPVT IV.

An possit Confessarius de consensu confitentis reuelare Confessionem.

CERTVM est posse; quia hæc obligatio celandi oritur quasi ex pacto generali, quod Deus voluit subesse in hoc Sacramento. Potest autem pars, cui ex pacto quis obligatur aliquid in sui fauorem facere aut omittere, relaxare illam obligationem; sicuti promissarius relaxat promissionis sibi factæ obligationem: neque tamen ideò definit esse Sacramentum Pœnitentiæ; quia, vt patet in Confessione & pœnitentia publica, si talis Confessio fieret vt Sacramentalis Confessio, & non tantùm vt Satisfactio, potest hoc Sacramentum consistere sine perfecto tali secreto: neque est contra rationem Sacramenti, saltem quando consentit pœnitens;

C 5

nitens;

nitens ; quia occultatio Sacramentalis vt talis, est in fauorem pœnitentis, cui renuntiat non dispensando, sed mutando materiam. Est quidem verum, quòd ea quæ ex Confessione Sacerdos nouit, non nouerit vt homo, sed vt Deus, vt dicit non tantùm D. Thomas, sed etiam Eugenius Papa cap. 2. de Officio Iudicis ordinarij: sed quâdo ei pœnitens dat licentiam reuelandi, facit vt iam Sacerdos hoc nouerit etiam vt homo, vt apertè dicit D. Thomas Suppl. q. 11. art. 4. in corpore ; quamuis aliter sentiat Vasquius de Pœnitentia q. 93. a. 4. dub. 5. habet enim pro iterùm quasi extra Confessionem explicato illud peccatum, cuius reuelandi facit Confessario facultatem.

*Confessa
nouit Sa-
cerdos vt
Deus, vt
homo autè
post licen-
tiam reue-
landi.*

*Non tamen
sufficit præ-
sumptus.*

Vnde patet, nihil hîc ad excusandam reuelationem facere consensum præsumptum pœnitentis : debet enim esse explicitus, & qui quasi nouam peccati detectionem aut narrationem inuoluat. Itaque non est hîc locus præsumptioni consensus : nemo enim potest præsumere, factum esse quod scit factum non esse. Non potest ergo Confessarius præsumere, sibi extra Confessionem dictum esse à pœnitente, ad eum finem vt reuelare possit, quod scit ne quidem inuolutè data illo modo licentia sibi esse dictum.

Sed quæres, an sufficiat pœnitentem ante
Con-

Confessionem dedisse licentiam Confessario: v. g. tantum confessurus est vnum peccatum, & expedit plane illud indicari certæ personæ, puta Iudici, eò quòd sit homicidium de quo alius accusatur, an sufficiat quòd dicat ante Confessionem, Consentio vt peccatum, quod confitebor, tali Iudici reueles. Respondeo, sufficere: satis enim extra Confessionem reuelatur peccatum, vt censeatur iam id scire etiam vt homo Confessarius post Confessionem; etiamsi præcesserit ista licentia facta quasi vago modo, indiuiduato tamen per istam qualemcumque demonstrationem.

Licentia etiam ante Confessionem data sufficit.

Quæres, an econtrà ergo rectè confiteatur qui dicit Confessario, Confiteor hoc adulterium, in quo me nuper deprehendisti; vel rectiùs loquendo, Confiteor peccatum illud quod me scis tali tempore admisisse. Respondeo: Quando simul satis dolorem præsentem & conscientiam cum qua admisit explicat, potest, præsertim in necessitate breuiter confitendi, & in magna turbatione poenitentis, vt fit quando iectum lictoris pro publico peccato expectat, sufficere talis confessio. Oportet tamen enarrare simpliciter Sacerdoti etiam ipsi nota peccata; sicuti Deo qui omnia nouit, etiam in particulari, cum detestatione ea confitemur.

Adria-

Adrianus in 4. docet, confitenti satis esse, quòd Sacerdoti, qui suum peccatum quod fateri vult vidit, dicat se petere à tali peccato ab ipso Confessore viso absolui; & si priùs eidem sit confessus, & non absolutus, dicat se petere absolui ab aliàs auditis. Imò si schedulam Sacerdoti porrigat, quæ omnia eius peccata descripta contineat, putat lecta schedula per Sacerdotem posse ab eo absolui. Verùm de his accuratiùs censere non est huius loci. Patet ex dictis, non re-ctè quemdam alioqui eruditum reprehendere eos qui dicunt, ideò Confessarium non posse sibi confessi peccata reuelare, quia ea nouit vt Deus: quasi eo posito, ne quidem facultate pœnitentis obtenta ea reuelare possit. Potest enim ideò ex consensu pœnitentis reuelare, quòd consensus iste iam faciat, vt etiam tamquam homo Sacerdos sua peccata nouerit.

*An ex licē-
tia pœnitē-
tis reuelat
Sacerdos ea
quæ scit vt
Deus.*

Dices: Si hæc vera sunt, non tam de licentia pœnitentis, quàm ex narratione extra Confessionem à pœnitente facta, Confessarius Confessionem reuelat in casu huius Capitis: imò non Confessionem, sed narrationem à Confessione quasi distinctam reuelat; atque ita nullus omnino datur casus quo liceat Confessionem reuelare, etiam de consensu pœnitentis. Respondeo, non dari casum

casum quo liceat reuelare Confessionem vt facta est soli Deo, benè posse defendi; sed licentia confessi facit, vt iam censeatur detectio facta homini: & insuper vt secundum intentionem pœnitentis, & concurrente iusta & legitima causa, liceat communicare alteri istam notitiam iam factam communicabilem ad eum finem humanum. Vnde patet esse magnam differentiam inter casum huius Capituli, & casum Capituli 10. ibi enim licet scientia rei confessæ vti, quia est humana; hîc autem, cum non sit humana, ideò sit humana vt liceat ea vti. Quare non recipio quod Delrius dicit, quando pœnitens extra Confessionem narrat peccatum suum vt licentiam det reuelandi, quod quidam requirunt, iam licere ex alio capite Sacerdoti Secretum Confessionis referre. Certè narratio confitentis non sufficit, etiam si post Confessionem fiat, sine licentia: imò si statim fiat post Confessionem, tamquam appendix eius Sigillo continetur, vt dicit Synodus Mechliniensis: si autem colloquendo cum Sacerdote alio fine post interuallum temporis fiat, non potest Sacerdos ideò reuelare istud secretum, sed vi Sigilli inter ipsos hoc arcanum manere debet, quando depèdenter quodammodò à Confessione dicitur: & in omnem euentum manet.

net.

net saltem obligatio silendi ex Iure naturæ,
Si tamen hoc solum velit Delictio, peccati
narrationem à pœnitente repetitam extra
Confessionem, ponere ipsum in inferiori
gradu Secreti, eo modo quo iam insinuauimus,
verum dixerit.

Contra doctrinam huius Capitis obiiciet
quis, non posse quemquam suo favori renun-
tiantem, quando simul coniunctus est fa-
uor publicus, c. Si diligenti, de Foro com-
petenti: atqui in fauorem totius populi
Christiani, non tantum huius pœnitentis,
introducendum esse Sigillum: si enim tantum
ageretur de bono priuato confitentis in Si-
gillo seruando, ad eripiendam periculo Ec-
clesiam aut Rempubl. liceret reuelare Con-
fessionem. Respondeo: Renuntiatio in pro-
posito benè fit & validè; quia ius quod ha-
bet totus populus Christianus, in proposito
non læditur per renuntiationem huius pœ-
nitentis. Satisfit enim in hoc toti populo
Christiano, si Confessio numquam reuele-
tur nisi reuelante & consentiente confesso.
Itaque casus cap. Si diligenti, non est simi-
lis; quia læditur ius Prælati Ecclesiastici qui
est Iudex competens, quando Clericus re-
nuntiat priuilegio fori, vt benè obseruat Sil-
uester v. Exemptio q. 10. Similis est casus
cap. Cum tempore, de Arbitris. vbi indica-
tur

*Consensus
pœnitentis
in reuelatione
Confessionis nõ
preiudicat
populo fide-
li.*

tur non valere pactum compromissi, quando compromittens non tantum ius suum, sed ius tertij remittit. In proposito autem non præiudicatur iuri tertij. Rectè observat Adrianus, relationem Confessionis per se primò solùm esse in fauorem confitentium, quamvis ex consequenti concernat fauorem publicum. Et quoad istud, putat esse eandem rationem naturalis secreti & huius Sacramentalis. Itaque cum certum sit, naturale secretum licere detegere ex consensu eius qui tibi commisit; etiam licebit ex consensu pœnitentis reuelare sigillata in eius Confessione Sacramentali: quomodo nempe de consensu auctoris aperiuntur literæ à se sigillatæ.

Ceterum non defuerunt qui etiam ex consensu confitentis negauerunt posse reuelari Secretum Confessionis. Pro quibus stat in primis ipse Scotus in 4. d. 21. quamvis admittat licere reuelare, si ipse pœnitens postea repetat extra Confessionem, & det facultatem Confessario suo peccatum reuelandi certæ vni personæ aut pluribus designatis. Scotum sequuntur sui, Petrus de Aquila, Maior in 4. d. 21. q. 2. Angelus v. Confessio, ultimo. Alij, quamvis à communi & nostra sententia non recedant, aperte tamen dicunt, sententiam alteram, quæ ex consen-

consensu pœnitentis negat posse reuelari Confessionem, vtiliorem in praxi fore, & Religioni Christianæ & Sacramento Pœnitentiæ. Ita Couarruias in 4. Decretalium p.2. c.8. §.12. n.11. Salsedo ad Practicam criminalem Canonicam Diaz c.109. Istud facile admiserim, non nisi ex legitima causa vtili & honorifica confitenti, imò satis necessaria, vtendum esse hac praxi; & etiam ipsum, cui de consensu pœnitentis fit reuelatio, teneri secreto Sigilli, vt dicemus Cap. 13. Item, non suffragari consensum pœnitentis, si indebitè sit extortus, vtpote persuadendo ei quòd teneatur consentire quando reuerà non tenetur; aut si maritus cogat adulteram, vt det licentiam Confessario dicendi sibi quod ipsa de adulterio sit confessa. Item, si in perniciem, damnum, aut infamiam id vergeret pœnitentis, vel alterius, non posse istud reuelare cum eius consensu Confessarium. Ita Nauarr. in c. Sacerdos, numero 159. Vnde colligo, si mater adulterium confiteatur, & det licentiam Sacerdoti illud reuelandi vt filium adulterinum hereditate excludat, & infamet; non debere Confessarium ex illa licentia procedere. Neque verum existimo quod dixit Graffius Deci. l. 1. c. 23. n. 14. ex tacito consensu pœnitentis posse eius reuelari Confessionem,

*Non facile
pœnitens
dare potest
consensum
reuelandi
Confessionem.*

tionem, quando cedit in ipsius confitentis utilitatem. Itaque, si morti proximus habeat occultum debitum ex delicto, & petat à Sacerdote restitutionem iniungi heredibus, non poterit Sacerdos dicere, hoc ex delicto deberi, sed solum quod talibus hoc dari voluerit; & fatius esset suadere moribundo, ut secreto suo codicillo talia inserat heredibus iniungenda. Si tamen ex sola executione mandati oriatur suspicio delicti, Sacerdos mandatarius excusatur, ut bene Reginaldus. Quod ergo Graffius dixit, esse casum quo sufficiat tacitus consensus pœnitentis, ut Confessarius peccatum eius reuellet, per abusum est dictum; cum potius dicere debuerit, & fortè, ut arguit exemplum quod adducit, voluerit, dari casum, ubi ex actione Confessarij, in quam pœnitens aperte consensit, tacite sequatur reuelatio peccati. Sanè multum differunt, tacitum esse consensum, & esse consensum in tacitam reuelationem.

Tacitus consensus in reuelationem distinguendus à consensu in tacitam reuelationem.

Pro coronide huius argumenti expendendus est egregius locus Leonis Epist. ad Episcopos Campaniæ, quæ est 80. ubi etiam de licentia pœnitentis vetantur peccata Confessorum publicè recitari, quod nimirum neque honorificum hoc sit pœnitenti, neque necessarium. Certè quia multis periculis

D obno-

obnoxia est res ista, non displicet consiliū S. Bonauenturæ, in reuelatione istorum peccatorū expedire potiùs, quòd Sacerdos pœnitentem constituat suum nuntiū, quàm quòd Sacerdos fiat nuntius pœnitētis, quantum nimirum necessitas permittit: vt enim citra necessitatem non est etiam ex consensu pœnitentis facienda per Sacerdotem reuelatio Confessionis; ita etiam, posito consensu, non est facienda ista reuelatio per Confessarium, quando commodè fieri potest per ipsum pœnitentem.

Aduertit benè idem Graffius, ex licentia pœnitentis pendere an liceat eius exprimere personam in hac detectione: fieri enim potest, vt non sit istud necessarium, & non intenderit confitens eousq; extendere suam licentiam.

Est & alia cautela bona, vt fidem faciat Sacerdos, se de licentia pœnitentis tale quid reuelare. In quo tamen rursus cautè agendum est: fortè enim expediet aliquando, & pœnitens optabit, nulla facta mētione Confessionis, negotium secretò cum eo cuius interest communicari. Itaque etiam hoc expendendum est, vtro modo malit fieri. Si enim de licentia confessi dicatur fieri, hoc habet commodi pœnitens, quòd cedat ei in testimonium emendationis, & silentium
arctius

arctius obliget eum cui crimen detegitur. Nisi tamen hoc expressum sit, non censetur licentia eò se extendere: quamuis enim peccatum possit Confessor reuelare, non tamen continuò potest addere se hoc ex Confessione scire, vt dicemus Cap. x.

Ceterùm, quòd diximus Confessarium peccata confitentis nosse vt Deum, non vt hominem, quibusdam displicet extra scholam D. Thomæ, inter quos est Melchior Flavius in 4. d. 21. his argumentis id improbens: Audit vt Dei minister, ergo non vt Deus. Secundò, Dicit in eadem persona, *Absoluo te*, atqui hoc non dicit vt Deus, sed vt minister Dei. Respondeo, nihilominus esse retinendum illum modum loquendi, quo etiam Pontifex Eugenius est vsus, vt suprà vidimus: non quòd hîc negemus humanum ministerium, est enim etiam in hoc Sacramento homo minister; sed quòd Sacerdos vice Dei hîc cognoscat & iudicet, ideoque iudicij sui thronum quasi in cælis collocatum habeat, vt benè obseruat Chrysostomus in verba Isaiaë Homil. 5. Huc etiam pertinet illud Anastasij Nicæni: *Si inueneris hominem spiritualement qui possit tibi mederi, citra pudorem & cum fide confitere ei, tamquam Domino & non homini.* & illud lib. 2. de Visitatione infirmorum D. Augu-

An Confessor sciat peccata vt Deus, non vt homo.

stino adscripti: *Ipsius humiliter subeundum est iudicium, quem Dominus sibi non dedignatur vicarium.* Idem dicit Conc. Trid. sess. 14. cap. 5. *Ascensurus ad celos Sacerdotes sui ipsius vicarios reliquit tamquam presides & iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Christi fideles ceciderint.*

Ad Primum ergo respondeo, sequelam non esse bonam; potest enim minister Dei representare ipsum Deum, vt Angelus sæpè Deum in Scripturis representat. Ad Secundum: Absoluit potestate diuina Dei vice, qui ad hoc potestatem ei dedit, sequeratur habiturum eius iudicium promissit. In quo videmus differentiam remissionis peccati in Baptismo, & in hoc Sacramento. In Baptismo enim non iudicialiter per Sacerdotem, sed ministerialiter tantum remittuntur peccata: in Baptismo nudum est ministerium, hîc verò exercetur iudicium: in Baptismo Sacerdos est merus Dei minister, hîc simul est iudex, potestate à Deo sibi tradita, peccata (accusante se & contra se testificante pœnitente) Dei vice cognoscens, & arbitrio suo Dei vice vel ligans vel soluens. Vnde natus est is Veterum sermo, vt quasi soli Deo dicant eam fieri Confessionem, quæ in hoc Sacramento fit Sacerdoti, & per Sacerdotem Deo; & suæ conscientie relinqui

relinqui quoad Communionem, qui, sola secreta apud Sacerdotem facta Confessione, Communionem accedere permittitur Corporis & Sanguinis Domini; quod pater in iis quæ circa factum Nectarij dici solent, quorum nonnulla suprâ attigimus. Confule Baronium ad annum Domini 56. sanè Leo agens de hoc argumento Epistola 80. clarè dicit, Confessionem secretam factam Sacerdoti sufficere, & improbat consuetudinem seu usurpationem quorundam, qui publicè volebant pœnitentium peccata recitari: *Cùm, inquit, reatus conscientiarum sufficiat solis Sacerdotibus indicari per Confessionum secreta.*

Quæres, an Confessarius, qui habet licentiam reuelandi peccatum in Confessione auditum, teneatur id reuelare præcipiente Prælato vel Iudice. Respondeo, non teneri, si sit occultum; quia homo non est iudex occultorum. Imò etiamsi pœnitens fuisset diffamatus de illo peccato (quod tamen Sacerdoti per solam eius Sacramentalem Confessionem innotuit) & infamia peruenisset ad aures Iudicis, & fortè res ita sit disposita ut ipse pœnitens interrogatus à Iudice legitimè teneretur fateri; Confessarius tamen illam facultatem habens à pœnitente, non teneretur Iudici interroganti &

An ex consensu pœnitentis possit Confessarius apud Iudicem contra reum testari.

præcipienti id reuelare, vt rectè Antoninus in Confessionali cap. 27. Adde ad mentem eiusdem, neque licere hoc casu Confessario reuelationem istam: quia non oportet miscere forum pœnitentiale cum contentioso; & imprudens esset licentia pœnitentis qui hoc concederet, neque satis ordinata vt ea vti sit licitum Confessori. Adde, quod suprâ diximus, non nisi ex honorifica & vtili pœnitenti causa, Sacerdotem, etiam de licentia ipsius, reuelare posse peccatum, & non nisi apud eum qui secretum sit seruaturus: quæ omnia hîc cessant.

CAPVT V.

An obliget hoc Sigillum, quando pœnitens non quidem in reuelationem consentit, sed casus talis est vt consentire teneatur.

RESPONDEO: Etiam illo casu certum est manere obligationē Sigilli. Exempli causa: Quædam pœnitens detexit Confessario, in quadam domo fuisse conuenticulum hæreticorum: quamuis autem in genere hoc Episcopo extra Confessionem innotuerit, & debuerit in eiusmodi reuelationem faciendam Episcopo pœnitens consentire; certum tamen est non posse ipsa inuita Confes-

*Nō sufficit
consensum
esse debitū,
vt reueles
confessa.*